

paa, thi jeg kan ikke være tjent med, at det staaer hen, at jeg skulde være enig med den høitagtede Kultusminister om at finde det, der dengang skete, hensigtsmæssigt. Dette med Hensyn til hvad jeg kan have at bemærke overfor, hvad det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgfreds (Hall) sagde om det, der ikke angik Theatret. Jeg vil imidlertid senere komme til at tale om Theatret og Forslaget, som angaar dette, og jeg strejfer da maaske ogsaa lidt ind paa hans Omraade, men det vil jeg ikke komme til i Diebløkket. — Det, jeg først ønskede at tale om, er det andet af disse mere væsentlige Ændringsforslag, der ligger for fra Udvalget, nemlig det overordentlig vigtige Spørgsmaal om det, som Kultusministeren kalder Stiftsmidler. Det maatte naturligvis ganske overordentlig overrasse os at se den ærede Minister, som igjennem en længere Række af Aar har været fuldkommen enig med os om, at de paagjældende Midler ikke vare Kirkens men Statens, hvad han ogsaa idag udtalte endnu var hans Mening, nu kalde dem Stiftsmidler. Jeg lyttede da med den største Opmærksomhed efter, hvorfor han kaldte dem saaledes, thi det var en ganske ny Benaevnelse for disse Ting. Vi have nu i en længere Række af Aar hørt tale om denne Sag; der har været talt om Kirkens Midler og om Statens Midler, men „Stiftsmidler“ har jeg ikke hørt før nu af den høitæredede og høitagtede Kultusminister. Det er nu blevet Stiftsmidler, og idet han udtalte sig om de her omhandlede Midler, syntes han at ville holde sig til, at de vare indgaaede i den samme Raase som andre af Stiftsmidlerne, men den ærede Kultusminister har netop ikke taget sig taet i denne Henseende. Efter hans frie Fortolkning, der for os Andre synes at bero paa en fuldstændig Vilkaarlighed og Selvraadighed, efter de forskjellige Fortolkninger, vi nu i det sidste Aars Tid have hørt af ham, maa dette Ord „Stiftsmidler“, ved Siden af, at han ikke vil vide af nogen Bevillingsmyndighed at sige, vække vor Betænkelse. Disse „Stiftsmidler“, som han efter eget Forgodtbefindende vil trække af fra forskellige større Embeder, sigende: „Jeg finder det formeget“, „jeg tager det fra“, „jeg sender det hen til Stiftsmidlerne“, er Noget, som den ærede Minister maa have jagt sig selv ikke kan gaa. Jeg mener, at et Folkething som dette i allerhøieste Grad vilde svigte den grundlovmæssige Pligt, det har til at vaage over sin Del af Bevillingsmyndigheden, dersom det fandt sig i en saadan vilkaarlig og egenmægtig Benyttelse af Statens Midler, thi Statens Midler er det jo, det har den ærede Minister selv indrømmet. Derfor kan det ikke gaa, at han saaledes uden videre, mir nichts, dir nichts tager dem og kalder dem Stiftsmidler. Jeg veed ikke, hvilke den ærede Ministers Planer ere, men efter hans øvrige Stilling i det Hele vilde det ikke undre mig, om han, naar Folkethinget lod dette gaa hen i et Par Aar eller tre og kaldte dem Stiftsmidler,

vilde sige: Det ærede Thing har selv erkendt, at det ikke er Statsmidler men Stiftsmidler; det har selv stadfæstet min Mening derom, nu er det Stiftsmidler, nu er det ikke Statsmidler. Vi have hørt disse Fortolkninger eller Forklaringer af den ærede Minister og desuden forskjellige andre Ting i Dagsmødet, og efter den Natur, en hel Del af disse Forklaringer have havt, vilde denne andea Forklaring ikke forekomme mig overraskende. Det vilde forekomme mig, at en saadan Forklaring med Hensyn til Stiftsmidlerne ganske vilde være af samme Natur som forskellige af de andre Forklaringer, han iøvrigt har givet os i Dagsmødet. Dette kan imidlertid ikke gaa; der maa være en Grændse for Alt. Navnlig naar man staaer til Ansvar for Bølgene, for Folket, som har valgt os, og som har betroet os den vigtige Post at haandhæve vor Forfatning i det Hele taget, kan det ikke paa nogen Maade gaa, at dette Thing tier stille til, at en Minister paa den Maade ligesvem udtaler sig som formentlig berettiget til at skalte og valte med disse Statsmidler, som han finder hensigtsmæssigt. Jeg er derfor særdeles taknemlig for den milde og moderate Maade, hvorpaa Folkethingsudvalgets Flertal har søgt at raade Bod paa denne store Ulempe, og jeg haaber, at dette Forslag dog skal bidrage noget til at bringe i Grøndring og holde oppe, at dette Folkething endnu har en bevilgende Myndighed. — Jeg kommer her netop i denne Tankforbindelse til at udtale min Forundring over, at den ærede Minister ikke kan forsonse sig med Ordet „Bevillingsmyndighed“. Ogsaa dette, maa jeg tilstaa, har betyret min fuldstændige Mistillid til hans hele konstitutionelle Løstemaade og Stilling; thi noget Saadant har jeg ikke hørt af nogen Minister i de Aar, der ere gaaede siden 1849; ja, jeg vil sige, at ikke engang nogen af de Folk udenfor Rigsdagen, som skrive i Bladene, er kommen dertil. Det er en Minister, som første Gang fremsetter en Indsigelse — hvorvel den var illeedt en morsom Form — imod Ordet: „Bevillingsmyndighed“. Han fik nu ogsaa Svar, kort men bestemt, af den ærede Ordfører, og jeg kan ikke forstaa, hvorledes den ærede Minister med sin klare Tænkning kan ville gjøre Ophævelser over Udtrykket „Bevillingsmyndighed“ for en Myndighed, som han selv maa erklære kan give Bevillinger og altsaa ogsaa kan negte dem. Er der en Myndighed, som kan give Bevillinger, der skulle respekteres, og hvis Beslutninger skulle respekteres, naar den negter Bevillinger, kan jeg ikke forstaa, at den ærede Minister, som meget godt veed, at vi ikke have nogen særdeles Tro paa hans konstitutionelle Opretholdelse af Forfatningen, vil give os en saa kraftig Bestyrkelse i vor Mistanke til ham ved at gjøre Indsigelse imod Ordet Bevillingsmyndighedens Berettigelse. Han har derved, forekommer det mig, fuldstændig med et nyt Beweis bekræftet, hvad jeg allerede i længere